

Aktuální výskyt škodlivých organismů a metodická doporučení v ochraně chmele k 20.05. 2022.

Mšice chmelová

Na základě probíhajícího monitoringu výskytu mšice chmelové lze hodnotit stávající intenzitu přeletu okřídlených mšic (migrantes alatae) z primárních hostitelských rostlin rodu *Prunus* (švestky, slívy) jako **střední až lokálně velmi silnou**, což vyplývá z neobvykle silného jarního výskytu mšice chmelové na těchto dřevinách, kde během velmi krátké doby způsobila silné poškození letorostů projevující se nevyvinutím listů až usycháním horních částí letorostů.

Proto doporučujeme provést monitoring výskytu a ve chmelnicích, kde bude dosaženo kritické číslo (50 bezkřídlých nymf na list v horních listových patrech), neprodleně provést ošetření přípravkem **Tepeki** (flonicamid) či **Afinto** (flonicamid) v dávce 180 g/ha či **Sivanto Prime** (flupyradifurone) v dávce 0,75 l/ha. Příkladově **Mospilan 20 SP** (acetamiprid) v 0,008 % konc. lze použít vzhledem k chybějícím MRL pro Japonsko a USA pouze na chmelnicích, z nichž sklizený chmel nebude určen pro exportní účely do těchto destinací. Pro země EU je platná hodnota MRL 0,05 ppm. Příkladově **Movento 100 SC** (spirotetramat) vzhledem k významnému vedlejšímu akaricidnímu účinku doporučujeme použít až na pozdější ošetření proti mšici chmelové (přelom června a července).

Obr. 1: Okřídlené mšice (migrantes alatae) po přeletu na chmel preferují nejmladší chmelové lístky.

Obr. 2: Mladý list chmele infestovaný jednak okřídlenými mšicemi (*migrantes alatae*) a jednak virginogenní generací zastoupenou menšími bílými nymfami a dospělými tmavě zelenými samicemi. **Ošetření chmele se doporučuje po dosažení kritického čísla, tj. 50 bezkřídlých, tj. bílých nymf na list v horních listových patrech chmelových rostlin. Postřik by měl být ukončen, jakmile se na spodní straně listů začnou objevovat dospělé tmavozelené virginogenie.**

Peronospora chmelová

Jak již bylo informováno v předchozí aktualitě, přípravek **Profiler** (fluopicolide + fosetyl Al) je metodicky doporučován výhradně pro první jarní aplikaci proti primární infekci peronospory chmelové, tj. období, kdy chmelové výhony po řezu chmele dosáhnou výšky 10-20 cm. Nicméně, s ohledem na stávající sníženou hodnotu MRL pro fluopicolide na úrovni pouhých 0,15 ppm pro EU, je nezbytné z důvodu nebezpečí překročení této hodnoty a následného ohrožení exportu chmele ošetřeného tímto fungicidem používat přípravek Profiler pouze do konce měsíce dubna.

Pro druhé ošetření, které je optimální provést po ukončení zavádění chmele doporučujeme, pokud tak dosud nebylo učiněno, použít přípravek **Aliette 80 WG v dávce 3,0 kg v 600-1000 l vody/ha** dle aktuální výšky porostu.

Obr. 3: Primární infekce peronospory chmelové se projevuje ve formě klasovitých výhonů, jejichž tvorbě zabráníme včasným provedením ochranného zásahu. Pokud se klasovité výhony objevují v pozdější fázi vegetace (pazoch přeměněný v klasovitý výhon), je již ochrana chmele proti tomuto patogenu velmi obtížná.

Jarní škůdci chmele

Jak již bylo informováno v předchozí lokalitě, ve spolupráci s držitelem registrace insekticidu **Actara 25 WG** v ČR, firmou Syngenta Czech s.r.o. a Svazem pěstitelů chmele ČR se podařilo i v tomto roce realizovat registraci tohoto insekticidu. Přípravek je povolen na výjimku ve formě omezeného a kontrolovaného použití. Přípravek **Actara 25 WG** (thiamethoxam) aplikujeme v dávce 0,2 kg/ha v cca 600 l vody. Přípravek je, stejně jako v přechodných letech, povolen pro aplikaci od BBCH 11 do BBCH 33. Povětrnostní podmínky panující v posledních dvou týdnech byly příznivé pro realizaci ochranného zásahu. Tam, kde dosud nebylo provedeno ošetření a kde stávající výskyt dřepčků překračuje kritické číslo (10 % poškození listové čepele), doporučujeme ochranný zásah neprodleně provést.

Aktuální je rozšíření povolení na menšinové použití přípravku **Exirel** (cyantraniliprole) ze dne 18. 05. 2022. Na rozdíl od loňského roku, zahrnuje povolení rovněž postřik proti dřepčiku chmelovému. Přípravek je povolen v dávce 0,75 l/ha od BBCH 11 do BBCH 25 (viditelný pátý pár bočních výhonů, tj. listové patro). Jelikož MRL pro tento přípravek je zatím platné pouze pro export do zemí EU (0,05 ppm), doporučujeme jeho případnou aplikaci konzultovat s příslušnou obchodní organizací vykupující Váš chmel.

Obrázek 4: Dřepčikem silně poškozené výhony nerostou, krní a hynou. Ale též při slabším napadení, pokud se neprovede ochranný zásah, dochází k vykladení samic, což se projeví zvýšenou škodlivostí letní generace dřepčika ve chmelových hlávkách.

Sviluška chmelová

I když první svilušky byly ve spodních listových patrech některých chmelnic pozorovány již koncem měsíce dubna, následné chladné počasí nebylo příznivé pro její vývoj a zbrzdilo její populační dynamiku. Nicméně, stávající oteplení populační dynamiku svilušky opět značně urychlilo, takže ji lze nyní pozorovat na řadě lokalit. Doporučujeme proto sledovat rovněž výskyt příznaků poškození chmelových listů tímto škůdcem. Jedná se o typické jemné krupičkovité skvrny na spodních listech chmelových rostlin, které přecházejí v normální zeleň. Protože tyto příznaky se vyskytují především v okolí sloupů, kde sviluška ve škvírách často přezimuje, doporučujeme neprovádět pouze orámování chmelnic, nýbrž ošetřit již celou plochu.

Doporučujeme tudíž provést důsledný monitoring jejího výskytu a ve chmelnicích, kde bude kritické číslo (5 svilušek na list ve spodních listových patrech) dosaženo, provést ošetření akaricidem **Nissorun 10 WP** v 0,05 % konc., který je vzhledem k dlouhodobému reziduálnímu účinku pro toto jarní ošetření nejvhodnější.

Možné je rovněž použití akaricidů **Ortus 5 SC** v 0,125 % konc. či **Vertimec 1,8 EC** v 0,04 % konc. Případné použití přípravku **Kanemite 15 SC** (acequinocyl) doporučujeme konzultovat s příslušnou obchodní organizací odebírající Váš chmel.

Obr. 5. Typické příznaky poškození listové čepele způsobené sáním svilušky (tzv. sviluškové puchýře), které je možno pozorovat především ve spodních listových patrech chmelových rostlin.

O aktuálním výskytu škodlivých organismů, jakožto i o signalizaci jednotlivých ošetření proti sekundární infekci peronospory chmelové v průběhu sezóny, Vás v tomto roce budeme opět v pravidelných časových intervalech informovat jednak prostřednictvím Svazu pěstitelů chmele ČR a jednak na našich webových stránkách: www.chizatec.cz.